

Осіпова Н., магістрант
Науковий керівник – Литвинчук І.В., к.е.н., доц.
Житомирський державний технологічний університет

ВИДИ ПЛАНУВАННЯ У БАНКАХ

Планування банківської діяльності є процесом визначення цілей на майбутнє та розробкою шляхів їх досягнення. Дане питання є актуальним тому, що планування слугує основою для розвитку внутрішньої системи банку з урахуванням впливу зовнішніх чинників і є однією з функцій банківського менеджменту. Планування, будучи однією з найважливіших функцій банківського менеджменту, створює основу для розвитку управлінського процесу, визначає його мету, перспективи, встановлює певну послідовність дій, вибір методів і засобів діяльності, їх необхідні пропорції. Успіху в реалізації функції планування не досягти без відповідної мотивації, рівно як і без моніторингу виконання плану.

Планування, у процесі якого виробляється банківська політика, охоплює всі сторони діяльності банку, забезпечує високий рівень управління витратами та доходами, результатами чого є його платоспроможність і надійність, а також можливість вдосконалення банківських технологій та соціального розвитку. Характеристика видів планування банківської діяльності наведена у таблиці 1.

Види планування банківської діяльності

№ з/п	Вид планування		Сутність
1	2		3
1.	Залежно від мети та рівня розроблення плану	Стратегічне планування	Це процес розроблення загальної концепції, яка є основою для прийняття ключових управлінських рішень щодо бажаного рівня прибутковості, допустимого ризику, методів ведення конкурентної боротьби, перспектив розширення діяльності
2.		Тактичне планування	Зорієнтоване на виконання певного завдання. У тактичному плані формулюються способи досягнення цілей та вирішення конкретних завдань у кожній функціональній сфері банківської діяльності (фінанси, організація, кадри, маркетинг і т. п.).
3.		Оперативне планування	Спрямовано на вирішення конкретних питань діяльності банку в короткостроковому періоді з метою забезпечення безперебійної, ритмічної, збалансованої роботи банку як у часовому розрізі (по днях, тижнях, місяцях), так і в розрізі його структурних підрозділів.
4.		Довгострокове	Передбачає формування перспективних цілей банку та прийняття рішень на основі довгострокових прогнозів.
5.	Залежно від тривалості планування	Середньострокове	За змістом і формою близьке до довгострокового, а основною відмінною рисою є тривалість періоду планування.
6.		Короткострокове	Дозволяє узгодити всі напрями діяльності банку (кредитування, інвестування, формування ресурсної бази тощо) та всіх його структурних підрозділів (філій, управлінь, відділень, відділів) на поточний фінансовий рік
7.	Інші види планування	Індивідуальне планування	Складання індивідуальних планів працівників банку. По-перше, за допомогою плану перед працівником ставляться конкретні завдання, шляхи їх досягнення та терміни виконання. Це дає змогу бачити перспективу й слугує стимулом для поліпшення роботи кожного фахівця банку. По-друге, індивідуальний план дозволяє керівникові ефективніше організувати роботу колективу й контролювати виконання обов'язків кожним працівником. По-третє, успішне виконання індивідуального плану є підставою для матеріального заохочення фахівців та розвитку їхньої кар'єри.

Продовження таблиці 1

1	2	3
8.	Бізнес-планування	Планування діяльності банку за допомогою бізнес-плану обіцяє чимало вигод, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> • змушує керівників фундаментально вивчити перспективи банку; • дозволяє здійснити більш чітку координацію зусиль, що приймаються для досягнення поставлених цілей; • визначає показники діяльності банку, необхідні для наступного контролю; • спонукає визначити свої цілі і шляхи їх досягнення.
9.	Фінансове планування	Спрямовується на перетворення стратегічних цілей та завдань банку в конкретні (абсолютні й відносні) значення результативних фінансових показників діяльності банківської установи через реалізацію комплексу заходів у сфері фінансів.
10.	Бюджетне планування	Завдяки складанню бюджетів досягається дотримання стратегічних і тактичних цілей банку, оскільки вони фіксують заплановані показники, що має досягти банк у плановому періоді.

Кожен банк обирає для себе певний вид планування своєї діяльності, або поєднує декілька видів планування. Це необхідно для забезпечення стабільного функціонування банку, забезпечення безперервності та ефективності його діяльності. Вибір виду планування залежить від різних факторів: стратегії та цілей банку, його спеціалізації, зовнішніх факторів, конкурентного середовища в якому банк знаходиться та від менталітету власників і менеджерів тощо. Загалом, планування банківської діяльності має важливе значення, так як забезпечує можливість побудувати цілі, передбачити можливі ризики та вирахувати шляхи мінімізації цих ризиків.